

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Oviedo, Francisco de

Lvgdvni, M.DC.LI.

§. 3. De his quæ necessariò vtrobique corpus comitantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95503](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95503)

§. III.

De his, quæ necessario utrobique corpus comitatur.

14 **D**ixi iam quæ accidentia possint corpus existens in duplici loco comitari in utroque, dicam modò, quæ necessario illud comitentur.

15 **Q**UARTA CONCLUSIO. Quotiescumque subiectum patitur aliquam corruptionem partis vel formæ inhaerentis cuiusvis modi, aut entitatis, eandem patietur vbiicumque erit entitas illa corrupta, verbi gratia, erat corpus secundum omnes sui partes infinitas, & secundum omnia accidentia sibi debita Matriti, & Toleti, eo ipso quod Toleti diuidatur brachium, Matriti continget eadem diuisio, & eo ipso quod Matriti corrumpatur pars aliqua subiecti, vel aliquod accidens illi inhaerens, vt si Matriti moriatur, similiter Toleti mori necesse erit, quæ omnia ita sunt necessario connexa, vt aliter de potentia Dei absoluta contingere non possint. Ratio est facilis: brachium diuidi, seu corrumpi vniõnem inter brachium & corpus, quod est idem, & corrumpi partem aliquam corporis vel accidens illi inhaerens, seu viuens mori, non dicit tantum negationem præsentiae entitatis corruptæ in hoc loco, seu entitatem corruptam non esse in hoc loco, sed entitatem non existerem in rerum natura: vnde vt dicatur hoc accidens alicubi corruptum, necesse est non esse illius entitatem in rerum natura, & consequenter nullibi esse, quia quod non est existens, alicubi esse non potest: ergo eo ipso quod corrumpatur entitas existens Matriti definit esse in rerum natura: ergo definit esse in omnibus locis, in quibus antea erat: ergo si erat Matriti, & Toleti definit esse, definit esse Matriti & Toleti: ergo implicat corrumpi entitatem existentem in duplici loco, & non corrumpi in utroque, cum definat esse in utroque, & in illo loco dicatur entitas corrumpi quando incipit non existerem, in quo immediatè antea erat. Confirmatur: si existente homine Matriti & Toleti, illius vniõ definit esse Matriti, & Toleti permaneret, tantum fuisset corrupta præsentia, quam habebat vniõ Matriti, & non entitas vniõis, quæ Toleti permanebat: ergo ad hoc vt corrumpatur requiritur nullibi esse, seu permanere, & implicat vniõnem corrumpi, & alicubi existerem.

16 Ex hoc inferes, quod si viuens ponatur Matriti, & Romæ, & postea definat esse Romæ illius forma, & tantum ibi permaneat materia: Matriti verò perseueret materia & forma, tunc dici non posse, viuens Romæ esse mortuum, bene tamen Romæ non viuere, quia Romæ non erat illius vita, quod sufficit vt dicatur Romæ non viuere, non tamen vt dicatur mortuum esse, quia Romæ mortuum esse dicit immediatè antea Romæ extitisse, & modò non existerem in rerum natura. Sic de Petro modò Compluri tantum existente verè dicitur Romæ non viuere, & dici nequit Romæ esse mortuum, aliud enim est Romæ non viuere, aliud Romæ mori, vt saepe dixi. Hæc si attentè inspiciantur, per se nota sunt.

17 **Q**UINTA CONCLUSIO. Naturaliter loquendo omnia accidentia independentia à loco, etiam si dependant in conseruari à causis applicatis in vno tantum loco, & omnes actiones, ex vi quarum accidentia producantur, comitantur corpus vbiicumque fuerit. Dico, naturaliter loquendo, non quia naturaliter possit poni aliquod accidens in duplici loco, sed quia ex suppositione, quod Deus de potentia absoluta corpus in duplici loco constituat, congruum est, vt eadem potentia ibidem simul accidentia constituat. De accidentibus, quæ non dependent in conseruari ab aliqua speciali causa applicata tantum in vno loco, Probatur nostra conclusio ex sacrosancto Eucharistiae mysterio, in quo ex vi verborum sub speciebus panis tantum ponitur corpus Christi, & sub speciebus vini tantum ponitur sanguis, quia tamen naturale est vt corpus sanguinem comitetur, & sanguis corpus, inferunt Theologi, Patres, & tota Ecclesia sub vtraque specie esse corpus, & sanguinem Christi: ergo naturale est vt vbiicumque sit corpus illud comitentur omnia, quæ in vno loco naturaliter illud comitantur. Doctrinam hanc specialem non habere difficultatem in accidentibus, quæ in conseruari dependent à causa applicata in vno tantum spatio, neque in actionibus per se ipsas dependentibus à causis in vno tantum loco applicatis constat ex conclus. 3. in qua probauimus sufficere applicationem factam in vno loco, vt hæc acci-

dentia & actiones per se ipsas dependentes à suis principiis possint esse in pluribus locis.

18 **S**EXTA CONCLUSIO. Non ita necessarium est hæc accidentia in omni loco corpus comitari, vt non possit Deus corpus Matriti album conseruare, & Toleti non album. Ratio est: albedo constituitur præsens per præsentiam distinctam à præsentia corporis, quod afficit: ergo potest Deus duplicem præsentiam corpori præstare, & vnicam albedini: ergo potest corpus esse Matriti, & Toleti per duplicem præsentiam, & albedo Matriti tantum per vnicam præsentiam: ergo potest corpus esse album Matriti, & non esse album Toleti, quia non esse album Toleti, nihil aliud est, quam non habere præsentiam Toleti. Secundo, quando corpus existit album Matriti & Toleti, præsentia, quam habet albedo Matriti est distincta à præsentia, quam habet Toleti, & à præsentia quas habet corpus Matriti, & Toleti: ergo poterit deficere præsentia, quam habet Matriti, reliquis aliis permanentibus: ergo poterit corpus permanere Matriti, & Toleti, & esse album Toleti, & non esse album Matriti, non ex eo quod corpus non habeat albedinem, sed ex eo quod non habeat albedinem præsentem Matriti, quia corpus Matriti esse album non solum dicit corpus Matriti existerem, & habere albedinem, sed Matriti existerem, & habere albedinem præsentem Matriti.

19 Ex hac doctrina friget ratio, qua intendit probare P. Rub. tractat. de loco, quest. 8. quem plures recentiores sequuntur, implicare corpus esse album in vno loco, & non in alio, quia sequeretur idem corpus esse album & non esse album, quæ sunt contradictoria, quia albedo & non albedo corpori conueniunt independentem à loco, ex quo inferri intendit hanc esse legitimam consequentiam: Corpus est album Matriti, & non est album Toleti: ergo absolute corpus est album, & non est album. Ex dictis patet quam inefficax sit hæc argumentatio, & male inferatur ex eo quod corpus non sit album in hoc loco, verbi gratia, Toleti, absolute non esse album, quia non esse album Toleti non dicit negationem albedinis, sed dicit negationem albedinis habentis præsentiam Toletanam, seu negationem præsentia, ex vi cuius albedo Toleti constituitur: & sicut hæc est mala consequentia: albedo non est præsens Toleti: ergo albedo non citra hæc est mala illatio: corpus non est album Toleti: ergo non est album, arguitur enim à non amplo ad amplum negatiuè. Ad rationem dubij respondeo corpus esse album, & non esse album esse independentem à loco, ac proinde si corpus sit album siue existat in hoc loco, siue in illo poterit dici corpus esse album, esse tamen album Matriti, aut Toleti non esse independentem à loco, quia esse album Matriti dicit formaliter albedinem, & præsentiam ex vi cuius Matriti constituitur, & esse album Toleti formaliter dicit præsentiam albedinis. Hæc dixerim in mea sententia, quæ accidentibus proprias concedit præsentias, in opinione verò, quæ illa per subiecti, cui sunt vnita, præsentiam in loco constituit, existimo implicationem inuoluere esse accidens vni-tum subiecto existenti in duplici loco, & ipsum accidens in utroque loco non existerem.

20 **S**EPTIMA CONCLUSIO. Quotiescumque passum existens Matriti, & Romæ immutatur ab aliquo agente extrinseco per receptionem alicuius accidentis, caloris, verbi gratia, eundem calorem acquirit in utroque loco, & eandem receptionem utrobique præsentem habet, poterit tamen, diuinà interueniente potentia calorem in hoc loco recipere, & non in alio. Hæc conclusio ex duplici præcedenti inferitur, quia sicut naturale est poni corpus cum omnibus suis accidentibus vbiicumque ponatur, ita naturale est vt corpus, quod aliquod accidens in hoc loco recipit, illud recipiat vbiicumque existat. Conclusio hæc neque propugnari, aut impugnari potest ex aliquo principio naturali, aut ratione metaphysica, sed tantum nititur morali quadam congruentia, ex vi cuius Deus tenetur ex suppositione, quod corpus conseruet in duplici loco omnia accidentia, quæ illi superueniunt, in duplici loco constituit, quam si quis neget, & asserat ex hoc capite tantum teneri Deum corpus primo collocare cum eisdem accidentibus in omni loco, in quo vel illud constituit, postea verò non teneri noua illa accidentia, quæ corpori in hoc loco contingunt, in alio constituit, nulla ratione conuincitur poterit.

21 Obiicies contra conclusionem traditam: Posito passo Matriti

Matriti & Romæ, si agens tantum sit Matriti applicatum, tantum poterit agere Matriti: ergo passum tantum poterit Matriti recipere, quia actio, & receptio sunt idem: ergo non poterit Romæ effectum recipere. Multa latet a quoquoque in primo antecedenti, illam aperio. Agens existens tantum Matriti applicatum passum existenti Matriti, & Romæ tantum posse agere Matriti, potest hunc sensum habere, tantum potest agere per actionem præsentem tantum Matriti: vel potest alium reddere: tantum potest agere per actionem procedentem à principio existenti tantum Matriti, siue actio existat Matriti tantum, siue in pluribus aliis locis. In hoc sensu ultimo propositio vera est, in primo est distinguenda. Actio existens Matriti tantum potest agere per actionem existentem tantum Matriti ex vi agentis à quo procedit, seu quæ tantum petit Matriti existere ex eo quod procedat ab agenti existenti Matriti, concedo: tantum potest agere per actionem Matriti tantum præsentem absolute, ita ut ex eo quod hæc actio procedat ab hoc agenti existenti tantum in hoc loco repugnantiam habeat ad existendum in alio loco, si fuerit principium aliud, ex quo in alio loco ponatur, nego: itaque in casu dato agens applicatum tantum Matriti ageret per actionem existentem Matriti, & consequenter per actionem existentem Romæ, quæ est eadē, non tamen ageret per actionem ut existentem Romæ formaliter, quia ita formaliter sumpta actio reduplicat præsentiam Romanam, quæ non est ratio agendi respectu principij existentis Matriti, & strictè loquendo, neque ageret per actionem ut præsentem Matriti, quia præsentia Matritana, quam habet actio non est ratio agendi, imò probabile est non dependere à principio actionis, tantum est verum dicere, ex vi principij hoc modo applicati, debere actioni hanc præsentiam Matritanam, & non Romanam, quia principium Matriti præfens exigit subiectum præfens Matriti, & cum actioni debeatur præsentia in loco, in quo est subiectum, remotè debetur actioni præsentia Matritana ex eo quod principium sit Matriti applicatum.

21 OCTAVA CONCLUSIO: Omnes actiones, vitales amandi, intelligendi, videndi, & audiendi comitantur vivens ubicumque sit. De actionibus vitalibus intelligendi, & amandi ferè omnes sententur, quia actiones hæc non dependent à principijs obiectorum, & anima quæ est illarum principium cum speciebus, & habitibus supponitur in omni loco cum eisdem principijs ad operandum. De sensationibus externis negant nonnulli hanc conclusionem, contra quos tradidi conclus. 3. accidentia, & actiones dependentes in fieri & conservari à suis principijs tantum indigere esse applicata in unico spatio, ut possint esse in pluribus.

22 Obiiciunt recentiores contra hanc repetitionem sensationum externarum: visio existens Toleti representat arcem Regiam cum tanta distantia: ergo existens Romæ debet representare eandem arcem cum eadem distantia, sed non potest Romæ illam cum eadem distantia representare, quia illam Romæ non habet, sed aliam longè maiorem: ergo talis visio Romæ esse non potest. Respondeo visionem existentem Toleti representare arcem Regiam cum tanta distantia viginti passuum, verbi gratia, ab alio corpore existente Toleti à Cathedrali templo, v.g. & à me existente Toleti, quam distantiam inter eademmet extrema representaret visio Romæ posita, ita ut visio existens Romæ representaret arcem Toletanam non ut distantem à templo Romano S. Petri, neque à vidente ut existente Romæ, sed ut distantem à vidente ut existente Toleti & ab Ecclesia Toletana in qua nulla est repugnantia, quia tunc visio Romæ existens non representaret distantiam, quæ esset Romæ, sed quæ esset Toleti. Eodem modo visio, quæ Romæ videretur templum D. Petri distans à Capitolio, per tot passus, si Toleti poneretur representaret idem templum distans ab eodem Capitolio, non verò distans ab arce Toletana. Itaque Toleti esset visio representans distantiam inter corpora Romana, quæ non representaret distantiam à Toletanis, & Romæ esset visio, quæ representaret distantiam inter corpora Toletana, non verò inter corpus Toletanum, & Romanum, quia hæc distantia neque per visionem existentem tantum Romæ, neque per visionem existentem Toleti tantum videretur, & repetitio præfentiarum Matriti & Toleti non constituit obiectum aliquod visum, quod non videbatur, dum quælibet visio simplicem præfentiam habet. Si dubites an corpus existens Romæ & Toleti vi-

dens templum Capitolium Romæ existens, & arcem Regiam Toleti videat distantiam inter Capitolium, & arcem Regiam, negativè respondeo, quia distantia non videtur corporibus intermediis inter utrumque obiectum non visis, cum autem illud videns non videret corpora intermedia inter Capitolium, & arcem, non videret utriusque distantiam.

PUNCTUM XI.

An duplex corpus possit esse in eodem loco.

Non posse naturaliter duplex corpus eodem contingere spatio negare non poterit, qui non audeat manifeste sensum experientie contradicere. Cur enim si corpus posset corpus intra se recipere, glans arca murum quateret, & toto illius impetu contracto resisteret. Quomodo si terra nobis penetrationis repugnantia aditum non occluderet, propria gravitate non præcipites ad centrum vique rueremus, possemusque pedem tutè solo figere? Quomodo nos navis sustinet ne aquis demergamur, nisi quia dum nos in proprium non admittit spatium, nos continet ne ad aquarum spatium perveniamus? Est ergo inter Philosophos omnino certum non posse corpus corpore penetrari.

Duo contra hanc veritatem levis momenti solent obijci. Primum, vas plenum aqua nummos in se continere, retenta tota aqua, quam antequam nummi inticerentur continebat. Secundum vas cinere plenum tantum in se aquam continere, quantum reciperet omnino vacuum cinere. Neutrum credo. Foras tamen nummulum aliquem continere valebit aquæ vas, cuius labra siccitate aquam coercent, ne diffuset, sed ut rursum attollatur ad occupandum novum spatium, loco illius, quod nummus occupabat. Ad secundam experientiam dico cinerem aquæ pondere, ut humectatione comprimi, & multum aeris intra se contentum expellere, quo expulso plus spatij aquæ relinquitur, tum etiam ratione aliarum partium, quæ in subtilissimos spiritus evanescent, numquam tamen tantum spatium aquæ permittitur, quantum daretur si vas omnino cinere vacuum esset.

Difficultas est quomodo corpus vnum loco pellat aliud. P. Rub. tractat. de loco, quæst. 6. num. 71. ait corpus vnum formaliter aliud à loco expellere, & penetratione resistere. Difficilis mihi hic resistendi modus est, quia corpus intendens ingredi spatium alterius non intendit subiectum commune informare, quia penetrata corpora non mutuo informantur, neque illorum præfentia idem respiciunt subiectum illis realiter neque quidquam est commune, spatium enim ut sæpe dixi est quid chimæricum, & corpora non realiter sunt in spatio: ergo nihil est in ordine ad quod hæc corpora penetrata formalem possint habere resistantiam, quam semper cognoscimus in ordine ad aliquod commune, à quo se expellunt, sic calor, & frigus quæ formaliter opponuntur, resistantiam habent non præcisè secundum suas entitates, sed in ordine ad idem subiectum. Posset aliquis dicere præfentias illas ex vi quarum duo corpora essent penetrata opponi præcisè secundum suas entitates sine aliquo respectu ad aliquid illis commune: ita ut præfentia huius corporis eo ipso quod existat in rerum natura exigat, ne existat præfentia, ex vi cuius subiectum illius præfentia, & huius subiectum penetrarentur. Hoc resistantia genus non ex alio capite potest impugnari, nisi quia gratis, & absque villo fundamento fingitur, absque villo exemplari in rerum natura inuento, nullas enim entitates agnovimus, quæ repugnantiam habeant inter se nudè sumptas, nisi in ordine ad aliquod subiectum, principium, vel terminum commune. An talis præfentiarum impossibilitas formalis resistantia dicenda esset, casu quo daretur, quæstio posset esse de nomine, cum enim non esset per informationem subiecti communis, sicuti est resistantia, quam habent calor & frigus, non ita propriè formalis resistantia diceretur, bene tamen ad hoc resistantia genus reduceretur, quia non esset per aliquem actuum influxum, sed præcisè per exigentiam, quam per se ipsas haberent præfentia, ut una posita Deus aliam præexistentem destrueret, vel non antea existentem ne produceret.

Facilius percipio hanc corporum resistantiam in genere 4
causa